

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ

неперервної освіти і туризму

Іван ГРИЦЕНКО

06 06 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри готельно-ресторанної справи та
туризму

Протокол № 21 від «5» червня 2024 р.

Завідувач кафедри, д.е.н., професор

Світлана МЕЛЬНИЧЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП, к.е.н., доцент

Ірина КУДІНОВА

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ

Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування»

Спеціальність: 242 «Туризм і рекреація»

Освітня програма: Туризм

Факультет (ННІ): ННІ неперервної освіти і туризму

Розробник: Ірина КОВАЛЬЧУК, викладач кафедри готельно-ресторанної справи та туризму, старший викладач, доктор філософії в галузі знань 10 Природничі науки

Київ – 2024

Опис навчальної дисципліни «Екологічний туризм»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	“Туризм і рекреація”	
Освітня програма	“Туризм”	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин		
Кількість кредитів ECTS		
Кількість змістових модулів		
Курсовий проєкт (робота) (за наявності)		
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	Денна форма навчання	Заочно форма навчання
Курс (рік підготовки)	3 курс	3 курс
Семестр		
Лекційні заняття	30 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	10 год.
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	90 год.	130 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	4 год.

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування у студентів поглиблених знань про теоретичні основи екологічного туризму, зокрема про його головні завдання, принципи та функції, набуття студентами компетенцій для оцінки видової структури ресурсного потенціалу екологічного туризму, комплексного вивчення природно-географічного зонування світу та України як основного засобу розвитку екологічного туризму, аналізу безпекових факторів його розвитку, а також формування системи теоретичних і прикладних знань у галузі екологічного туризму та розвиток необхідних здібностей.

Завдання дисципліни полягає в ознайомленні студентів з різноманітними видами екотуристичних ресурсів, формуванні та закріпленні студентами практичних навичок з вивчення основних екотуристичних зон світу та України, визначення екологічних ризиків і природних небезпек в екологічному туризмі, оцінки сучасного стану територій природно-заповідного фонду України як основних ареалів розвитку екологічного туризму.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми

у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи екологічних та туризмознавчих наук з урахуванням принципів збалансованого природокористування, в тому числі на природоохоронних територіях та у сільській місцевості.

загальні компетентності (ЗК):

К 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К 03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

К 05. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

К 12. Навички міжособистісної взаємодії

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

К 15. Здатність та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

К 16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

К 19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

К 24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

К 26. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПРН 06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.

ПРН 07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.

ПРН 14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

ПРН 16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

- повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;
- скорочення терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи екологічного туризму													
Тема 1. Поняття про екологічний туризм, його основні завдання,									1	0			

принципи та функції													
Тема 2. Видова структура екотуристичних ресурсів									1	0			
Тема 3. Основні екотуристичні зони світу									2	2			
Тема 4. Основні екотуристичні зони України									0	1			
Тема 5. Типові небезпеки в екологічному туризмі									0	1			
Разом за змістовим модулем 1													
Змістовий модуль 2. Природоохоронні території екологічного туризму України													
Тема 6. Біосферні заповідники як об'єкти природно-заповідного фонду України									1	0			
Тема 7. Природні заповідники як об'єкти природно-заповідного фонду України									1	0			
Тема 8. Національні природні парки як об'єкти природно-заповідного фонду України									2	2			
Тема 9. Регіональні ландшафтні парки як об'єкти природно-заповідного фонду України									2	2			
Тема 10. Заказники та природно-антропогенні									0	2			

парки як об'єкти природно-заповідного фонду України													
Разом за змістовим модулем 2													
Усього годин													

3. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Аналіз видів і базових принципів екологічного туризму	
	Дослідження природоресурсного потенціалу розвитку екологічного туризму України	
	Природно-географічне районування світу	
	Природно-географічне районування України	
	Характеристика класифікаційних ознак екологічних ризиків і природних небезпек в екологічному туризмі	
	Сучасний стан і перспективи розвитку екологічного туризму у біосферних заповідниках України	
	Сучасний стан і перспективи розвитку екологічного туризму у природних заповідниках України	
	Сучасний стан і перспективи розвитку екологічного туризму у національних природних парках України	
	Сучасний стан і перспективи розвитку екологічного туризму у регіональних ландшафтних парках України	
	Сучасний стан і перспективи розвитку екологічного туризму у заказниках і природно-антропогенних парках України	

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Безпеки аспекти організації екологічних подорожей	
	Найбільші охоронювані території світу	
	Найважливіші об'єкти природно-заповідного фонду України	
	Найважливіші відомості про біосферні заповідники України	
	Найважливіші відомості про природні заповідники України	
	Найважливіші відомості про заповідні урочища України	

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;

- реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист лабораторних і практичних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда, тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдання);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проєкти;
- реферати, есе;
- захист лабораторних і практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах..

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Національна оцінка та результати складання	
	екзаменів	заліків
	відмінно	зараховано
	добре	
	задовільно	
	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

monograph. Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2020. pp. 1-18.

pp. 565–582. <https://doi.org/10.30892/gtg.29215-490>.

3. Бойко В.О. Екологічний туризм: проблеми, перспективи та шляхи розвитку. Економіка, фінанси, управління: наукові підходи та практика реалізації: Зб. матеріалів здобувачів вищої освіти і молодих вчених III Всеукраїнської науково-практичної конференції / за ред. Танклевської Н.С. (с. 19-21). 11 березня 2020, м. Херсон: ХДАУ.

4. Бойко В.О. Розвиток зеленого туризму у південному регіоні. Підприємництво в аграрній сфері: глобальні виклики та ефективний менеджмент: Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції у 2 ч. (с. 65-68). 12-13 лютого 2020, Запоріжжя, Україна: ЗНУ.

5. Бойко В. О., Ключник А. В., Півньова Л. В. (2020). Зміцнення конкурентоспроможності підприємств екологічного (зеленого) туризму. Вісник Херсонського Національного Технічного Університету. №3. С. 213-222. <https://doi.org/10.35546/kntu2078->

6. Бондар Ю., Легінкова Н. Екотуризм як важлива складова стратегії сталого розвитку України. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України». Збірник наукових праць. Кропивницький. ЛА НАУ, 2019. С. 338-346.

7. Брич В. Сталий розвиток туристичної індустрії: екологічний та статистичний вимір / В.Брич, Н.Галиш // Економічний аналіз. – 2020. – Т. 30, № 4. – С. 23-30.

8. Державне агентство розвитку туризму України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.tourism.gov.ua/>

9. Екологічний туризм: відпочинок на природі з відповідальністю [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://extremeguide.pro/uk/blogs-ua/ekologichnij-turizm-vidpochinok->

10. Кузьоменська К.В. Екологічний туризм як форма розвитку природоохоронних територій / К.В. Кузьоменська. – 2021. – С. 34.

11. Національна туристична організація України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nto.ua/>

12. Онлайн-форум «Екотуризм в Україні: тренд наступного десятиліття» [

Е 13. Паньків Н.Є. Перспективи використання туристично-рекреаційних ресурсів для розвитку екологічного та зеленого (сільського) туризму в Чернівецькій області / Н.Є. Паньків & Сталий розвиток: захист навколишнього середовища. Енергоощадність. Збалансоване природокористування: колективна монографія / за науковою редакцією Мальованого Мирослава Степановича. – Львів: ТзОВ «ЗУКЦ» 2020. – С. 537-562.

р 14. Посохов І.С., Сагайдачна А.В. Перспективи розвитку екологічного туризму в Україні. Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». Вип. 9, 2019. С. 203-212.

н 15. Смочко, Н., Лужанська, Т., & П'ятка, Н. (2022). РОЛЬ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ В КОНТЕКСТІ ПЕРСПЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ. Економічний ф

о 16. Спілка сільського зеленого туризму України [Електронний ресурс]. – Режим роступу: <https://greentour.com.ua/>

у 17. Тарасова В. В., Нестерчук І. К., Ковалевська І. М., Осіпчук А. С. Географія туризму: Екологічний туризм: підручник. Житомир, 2021. 252 с.

у

р

у

р

18. Українська асоціація активного та екологічного туризму [Електронний ресурс].

—

19. Український екологічний клуб «Зелена хвиля» [Електронний ресурс]. – Режим
Доступу: <https://ecoclubua.com/>

е
ж
и
м

д
о
с
т
у
п
у

Н
У
Р
Е
R
L
I
N
K

"
h
t
t
p
:
/
/
w
w
w
.
u
a
e
t
a
.
n
e
t
/
"